

Пазарот на осигурување во Република Македонија во првиот квартал од 2018 година

1. Анализа на осигурителниот пазар во Република Македонија

Заклучно со 31.3.2018 година на пазарот на осигурување во Република Македонија работат 16 друштва за осигурување (11 неживотно осигурување и 5 осигурување на живот). Бројот на осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување остана непроменет, односно во текот на првиот квартал од 2018 година (1K2018) на пазарот на осигурување, осигурително брокерски работи вршат 36 осигурително брокерски друштва, работи на застапување во осигурување 11 друштва за застапување. На крајот на првиот квартал од 2018 година, во доменот на банките кои имаат дозвола за вршење на работи на застапување во осигурување функционираат 4 банки, тоа претставува зголемен број на банки на пазарот во однос на претходниот квартал со почетокот на вршење дејност на ХАЛК БАНКА АД Скопје.

Во 1K од 2018 година е остварена бруто полисирана премија (во понатамошниот текст: БПП) во вкупен износ од 2,36 милијарди денари, што претставува раст од 5,17% во однос на БПП остварена во 1K2017 година (1K2017: 2,24 милијарди денари).

Во делот за неживотно осигурување е остварена БПП во износ од 2,03 милијарди денари (1K2017: 1,96 милијарди денари), или истата изнесува 86,21% од вкупната БПП на осигурителниот сектор, што претставува пад од 1,49% во споредба со 1K2017 година.

Кај осигурувањето на живот е остварена БПП во износ од 325,5 милиони денари (1K2017: 276,1 милиони денари), што претставува пораст од 17,88%. Осигурувањето на живот учествува со 13,79% во вкупната БПП на осигурителниот сектор.

Истовремено, во вкупната остварена БПП најзначајно учество има осигурувањето кај моторните возила со 46,11% (1K2017: 45,82%), при што осигурувањето од автомобилска одговорност (АО) учествува со 37,95% (1K2017: 37,22%), а доброволното осигурување на моторни возила (каска) со 8,17% (1K2016: 8,60%). Потоа, следува осигурувањето на имот (од пожар, природни непогоди, крајби и други ризици) со 20,51% (1K2017: 23,91%), и осигурувањето од последици на несреќен случај (незгода) со учество од 8,94% (1K2017: 9,89%).

Во рамки на одделните класи на осигурување, продолжува трендот на пораст на премијата и тоа кај автоодговорност од 7,21% со БПП 895,55 милиони денари, осигурување од финансиски загуби 52,76%, туристичка помош пораст од 7,17%. Кај здравственото осигурување во 1K2018 се бележи значителен пораст од 365,36% со БПП од 69,91 милиони денари, за разлика од 1K2017 кога здравственото осигурување бележеше пад од 50,19%, од друга страна, осигурувањето на имот бележи намалување од 9,77% со БПП 484,11 милиони денари, за разлика од 1K2017 кога бележеше пораст од 6,92%, исто така осигурувањето од незгода во 1K2018 бележи пад од 4,95% со БПП 210,88 милиони денари, за разлика од 1K2017 кога бележеше зголемување од 5,15%. Значителен пораст има кај осигурувањето на гаранции од 970,76% со БПП 1,83 милиони денари, за разлика од 1K2017 кога бележеше пад од 14,07%. Кај каска осигурувањето се забележува незначителен пад од 0,11% на вкупната БПП која изнесува 192,77 милиони денари. Кај осигурување на живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот во 1K2018 има пораст од 51,40% со БПП 31,94 милиони денари.

Во периодот 1.1.2018-31.3.2018 склучени се 282.158 договори при што се забележува пораст од 6,14% во однос на 1K2017 кога беа склучени 265.843 договори. По класи на осигурување

зголемување од 7,25 бележи осигурувањето од незгода, каско моторни возила 6,99%, осигурувањето на имот 6,84% при истовремен пад на БПП од друга страна, потоа следи автомобилска одговорност со 4,70%. Кај осигурувањето на живот ситуацијата е обратна, има намалување од 56,48% во бројот на склучени договори за 1К2018 во споредна со 1К2017, при истовремено пораст на БПП. (Табела 1)

Табела бр.1: Бруто полисирана премија и број на склучени договори

	Бруто полисирана премија			Број на склучени договори		
	1К2018	1К2017	промена	1К2018	1К2017	промена
АО (вкупно)	895.558	835.342	↑ 7,21%	155.583	148.595	↑ 4,70%
Имот (вкупно)	484.111	536.517	↓ -9,77%	44.389	41.546	↑ 6,84%
Живот	293.595	255.072	↑ 15,10%	3.138	7.210	↓ -56,48%
Незгода	210.886	221.871	↓ -4,95%	105.647	98.504	↑ 7,25%
Каско моторни возила	192.777	192.989	↓ -0,11%	11.219	10.486	↑ 6,99%
Општа одговорност	78.712	76.110	↑ 3,42%	11.840	10.987	↑ 7,76%
Здравствено	69.915	15.024	↑ 365,36%	1.863	734	↑ 153,81%
Туристичка помош	37.537	35.026	↑ 7,17%	69.092	63.410	↑ 8,96%
Живот - инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	31.943	21.098	↑ 51,40%	495	1.046	↓ -52,68%
Карго	21.486	19.854	↑ 8,22%	756	753	↑ 0,40%
Финансиски загуби	20.057	13.130	↑ 52,76%	519	558	↓ -6,99%
Каско воздухоплови	18.068	18.724	↓ -3,50%	6	7	↓ -14,29%
Одговорност воздухоплови	2.623	3.044	↓ -13,83%	10	14	↓ -28,57%
Гаранции	1.831	171	↑ 970,76%	1.786	74	↑ 2313,51%
Одговорност пловни објекти	87	69	↑ 26,09%	20	21	↓ -4,76%
ВКУПНО	2.360.059	2.244.058	↑ 5,17%	282.158	265.843	↑ 6,14%

Извор: Квартални извештаи, АСО

Друштвата за осигурување во анализираниот период исплатиле бруто - износ на штети од 929,08 милиони денари. Во споредба со истиот период минатата година, бруто исплатените штети бележат зголемување од 14,76% (1К2017: 809,61 милиони денари). Истовремено, бројот на ликвидирани штети се поголеми за 8,26% во однос на 1К2017. (Табела бр.2).

Табела бр.2: Бруто исплатени штети и број на ликвидирани штети

	Бруто исплатени штети			Број на ликвидирани штети		
	1К2018	1К2017	промена	1К2018	1К2017	промена
АО (вкупно)	477.216	422.579	↑ 12,93%	7.446	7.121	↑ 4,56%
Каско моторни возила	137.516	119.023	↑ 15,54%	2.051	2.071	↓ -0,97%
Имот (вкупно)	124.804	72.232	↑ 72,78%	1.843	1.838	↑ 0,27%
Незгода	105.172	102.873	↑ 2,23%	2.056	1.887	↑ 8,96%
Живот	57.921	53.113	↑ 9,05%	554	497	↑ 11,47%
Туристичка помош	11.815	11.095	↑ 6,49%	847	715	↑ 18,46%
Општа одговорност	6.641	26.762	↓ -75,18%	72	64	↑ 12,50%
Здравствено	6.287	1.531	↑ 310,65%	686	177	↑ 287,57%
Живот- инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	1.218	0		6	7	↓ -14,29%
Финансиски загуби	260	5	↑ 5100,00%	15	11	↑ 36,36%
Карго	235	398	↓ -40,95%	14	13	↑ 7,69%
ВКУПНО	929.085	809.611	↑ 14,76%	15.590	14.401	↑ 8,26%

Извор: Квартални извештаи, АСО

Во доменот на пазарната концентрација во делот на неживотното осигурување, бројот на друштвата кои го поминуваат прагот на учество над 10% во вкупната БПП е 4. При тоа, учеството на пазарните водачи е следното: Триглав осигурување со 18,72% (1К2017: 17,75%), Еуролинк со 14,70% (1К2017: 12,74%), Осигурување Македонија со 13,02% (1К2017: 12,55%) и Уника 10,90% (1К2016: 11,25%). Во делот на осигурување на живот доминантно учество заземаат Кроација живот со 44,16% (1К2016: 43,26%) и Граве со 30,28% (1К2016: 34,13%).

Во структурата на каналите на продажба најголемо учество има директната продажба со 54,63% (1К2017: 54,87%). Разложено по групи на осигурување, кај друштвата за осигурување на живот најзначаен канал на дистрибуција се осигурително брокерските друштва со 44,98% (1К2017: 48,95%), додека пак кај неживотното осигурување доминира каналот на директната продажба со 59,87% (1К2017: 60,52%) (Табела бр.3).

Табела бр.3: Структура на канали на продажба по групи на осигурување

1К2018	неживот		живот		вкупно	
	БПП (во 000 МКД)	Учество	БПП (во 000 МКД)	Учество	БПП (во 000 МКД)	Учество
Директна продажба	1.217.981	59,87%	71.360	21,92%	1.289.341	54,63%
Осиг. брокерски друштва	473.493	23,27%	146.434	44,98%	619.927	26,27%
Друштва за застапување во осигурување	137.061	6,74%	35.446	10,89%	172.507	7,31%
Туристички агенции	6.533	0,32%	0	0,00%	6.533	0,28%
Автосалони	1.233	0,06%	0	0,00%	1.233	0,05%
Банки	6.509	0,32%	43.911	13,49%	50.420	2,14%
Застапници во осигурување	189.507	9,32%	28.367	8,71%	217.874	9,23%
Останати дистрибутивни канали	2.096	0,10%	0	0,00%	2.096	0,09%
Вкупно	2.034.413	100,00%	325.518	100,00%	2.359.931	100,00%

Извор: Квартални извештаи, АСО

На крајот од првиот квартал од 2018 година вкупниот капитал на друштвата за осигурување изнесува 6,14 милијарди денари. Маргината на солвентност како главен индикатор за проценка на стабилноста на осигурителниот сектор изнесува 1,41 милијарди денари (кај неживотното осигурување 1,12 милијарди денари, а кај осигурувањето на живот 279 милиони денари), со што капиталот на осигурителниот сектор е 4,4 пати над потребното ниво на маргината на солвентност.

Во периодот 1.1-31.3.2018 година осигурителниот сектор оствари добивка пред оданочување во износ од 107,7 милиони денари. Кај друштвата за неживотно осигурување, 8 друштва остварија добивка во износ од 123,2 милиони денари, а додека пак 3 друштва остварија загуба во износ од 42,5 милиони денари. Кај друштвата за осигурување на живот, 4 друштва остварија добивка во износ од 28,9 милиони, а додека пак 1 друштво оствари загуба во износ од 1,8 милиони денари.

Со состојба на 31.3.2018 година, друштвата за неживотно осигурување го исполнија минималното потребно ниво на средства коишто ги покриваат техничките резерви. Вложувањата на средствата од техничките резерви во рамки на оваа група изнесуваа 6,65

милијарди денари и покриваа 108% од техничките резерви кај овие друштва. Кај друштвата кои што работат осигурување на живот, пак, вкупните вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и математичката резерва на 31.3.2018 година изнесуваат 4,56 милијарди денари, односно покриеноста на техничките резерви и математичката резерва изнесуваше 102,00%.

Во 1K2018 година, друштвата за неживотно осигурување најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (50,47%), депозити во банки (39,78%), удели во инвестициски фондови (5,54%), парични средства во благајна и во банка (2,14%), акции со кои се тргува на регулиран пазар за хартии од вредност во РМ (0,75%), во хартии од вредност со седиште на издавачот во ЕУ или ОЕЦД (1,11%), акции со кои не се тргува на регулиран пазар за хартии од вредност во РМ, доколку нивниот издавач е правно лице со седиште во РМ (0,09%) и акции издадени од странска акционерска компанија со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во земјите-членки на ЕУ или земјите-членки на ОЕЦД (0,13%). Друштвата за осигурување на живот најголем дел од средствата кои што ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (69,43%), депозити во банки (19,47%), должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија или НБРМ (6,43%), удели во инвестициски фондови (2,75%), парични средства во благајна и во банка (1,11%) и во други финансиски инструменти (0,81%).